

<u>סרטונים עם דפי פעילות</u> <u>אחרינו המבול (ים של דמעות)</u> <u>יחידות לימוד בנושא המים (ערבית)</u> <u>השפעת פסולת נזלית של בתי בד ערבית הנחיות למורה + תשובון</u> <u>ניטור סביבתי באמצעות אינדיקטורים/ בינדיקטורים</u>	<u>תכונות המים</u> <u>מדדים לאיכות המים (ערבית)</u> <u>זמינות המים בישראל ובעולם</u> <u>מחזור המים בטבע</u> <u>מי תהום (ד"ר יורם ארבל)</u> <u>הירידה בשלל הדייג בכנרת</u> <u>התפלת מים</u>	<u>תכונות המים</u> <u>מקורות מים צריכת מים תכונות המים</u> <u>משאב המים תכונות ומקורות זיהום חלק א</u> <u>משאב המים תכונות ומקורות זיהום חלק ב</u> <u>מדדים ותקנות לאיכות המים, ניטור</u>	משאב המים	
<u>סרטונים עם דפי פעילות</u> <u>التسخن/الاختار العالمي</u> <u>התחממות גלובלית</u> <u>הידלדלות שכבת האזון</u> <u>שינויים צפויים בטמפ' האוויר בערים בישראל ערבית הנחיות למורה + תשובון</u> <u>הפחתת השימוש במתיל ברומיד</u> <u>הפחתת השימוש במתיל ברומיד (ערבית)</u>	<u>משאב האוויר גורמים ונזקים (ערבית)</u> <u>גשם חומצי (ערבית)</u> <u>הידלדלות האזון בסטרטוספירה (ערבית)</u> <u>משאב האוויר - פעילויות</u>	<u>מבוא לזיהום האוויר</u> <u>זיהום אוויר בישראל</u> <u>זיהום אוויר ותחלואה</u> <u>התגברות אפקט החממה ושינויי אקלים</u> <u>תמותת אנשים כתוצאה מזיהום אוויר</u> <u>איר מצילים בני אדם ממגפת זיהום האוויר</u>	משאב האוויר	

סרטונים עם דפי פעילות הפלסטיק כבעיה סביבתית (ערבית) מהמטבח לאדמה קומפוסט מהמטבח לאדמה קומפוסט מהמטבח לאדמה (ערבית) טיפול בפסולת בטוקיו	פסולת - סרטים והרצאות מוקלטות הפחתה חקיקה וחינוך	פעילויות וסרטונים הצטרפות פסולת ונזקים לאדם ולסביבה דרכי טיפול בפסולת הפחתה	פסולת כמשאב	
שומעים רעש	קרינה מטלפונים סלולריים	הספקטרום האלקטרומגנטי מקורות הקרינה קרינה רדיואקטיבית الطيف المغناطيسي		רעש וקרינה

תוכנית הלימודים העיונית, בחלק של התמחות והעמקה, מדי שנה יתאפשר למורה לבחור באחד משלושה נושאים ברמת העמקה. השנה, תשפ"א, נושאי ההתמחות והעמקה הם: מערכות אקולוגיות ויחסי אדם סביבה / משאב המים / פסולת כמשאב.

על התלמיד לענות על שאלות באחד משלושה הנושאים שפורסמו בשנה בה ייגש לבחינה.

טבלת מיקוד למידה והמלצות הוראה לחטיבה העליונה מדעי הסביבה -5 יח"ל
נושאי התמחות והעמקה

	חומרי הוראה ולמידה	מה במיקוד הלמידה השנה לנבחנים בתשפ"א	מה ירד במיקוד לנבחנים בתשפ"א
פעילות	מצגת	הקלטות	
	התמחות והעמקה -		
	מאגר מצגות		מערכות אקולוגיות ויחסי אדם סביבה
			כוכב הלכת 'ארץ' וקיום החיים על פניו
	לקט מצגות	סרטים והרצאות מוקלטות	מערכות אקולוגיות – מרכיבים ומאפיינים
			•אזורים ביו-גאוגרפיים בעולם; •חברות צומח בישראל;
		מאגר הקלטות	תהליכים במערכות אקולוגיות
			אקולוגיה אנושית
			•טיפול בפסולת חקלאית, סניטציה ככלי ממשק;
			משאב המים (התמחות והעמקה)
	מאגר מצגות		משאב המים: תכונות ומאפיינים
	תהליכים ביולוגיים בכנרת (ערבית)	תהליכים ביולוגיים בכנרת	•מאפייני הכינרת כאחד ממקורות המים העיקריים בישראל; •הריבוד התרמי בכינרת; •תהליכים ביולוגיים באגם הכינרת (מארג המזון);
		פסולת מסוכנת	הבעיה הסביבתית: הסיבות והגורמים
מאגר פעילויות			הגורמים המסכנים את איכות מי הכינרת; •הקשר בין תופעת אל-ניניו ולה-ניניה לבין שינויים אקלימיים, המשפיעים על כמות

		השינויים העונתיים בביומסה -ערבית		המשקעים ועל בתי גידול מימיים כגון: שוניות האלמוגים. • השינויים העונתיים בביומסה של אגם הכינרת
			הנזקים לאדם ולסביבה	
				• המחסור במים כגורם לסכסוכים בין מדינות.
		תהליכי טיהור שפכים ערבית	דרכי התמודדות	
				- הגברת משקעים; אמנות בין-לאומיות למניעת זיהום הים (אמנת מרפול ואמנת ברצלונה); • הגברת משקעים (גשם מלאכותי);
			פסולת כמשאב (התמחות והעמקה)	
פסולת מסוכנת		מאגר פעילויות	הפסולת המוצקה והבעיה הסביבתית	
מאגר פעילויות				• פסולת חקלאית- פעילות חקלאית מלווה בתוצרי לוואי המוכרים כפסולת חקלאית
	מאגר מצגות		דרכי התמודדות	
		מאגר הרצאות		• תוכנית המתאר תמ"א 16 למיקום אתרי הטמנה מוסדרים; • הבסיס המדעי בטכנולוגיות להתמרת פסולת לאנרגייה: ייצור חומרי דלק מוצקים, נוזליים וגזיים; • טיפול בפסולת חקלאית, סניטציה ככלי ממשק; • מגמות בניהול הפסולת המוצקה בישראל.

הערכה פנימית (40%) סדנה סביבתית ועבודת חקר (אקוטופ)

סדנה סביבתית - בשל הקורונה, סדנה סביבתית, תיחוד ללימוד ולהכרה של שתי סביבות שבהן בולטת מעורבותו של האדם במקום שלוש סביבות.